GEMEENTE HILVERSUM
GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van gemeente Hilversum.
Nr. 39897
7 mei
2015

WOONKOSTEN EN SCHOOLVERLATERS HILVERSUM 2015

BELEIDSREGELS GEMEENTE HILVERSUM

Behorende bij de artikelen 22a, 27 en 28 Participatiewet
Het college van burgemeester en wethouders van Hilversum,

Besluit

Vast te stellen de hieronder beschreven Beleidsregels Woonkosten en schoolverlaters Participatiewet Hilversum 2015

Vastgesteld Collegevergadering
24 maart 2015

Kader
In de Participatiewet (PW) is een nieuwe systematiek geïntroduceerd voor het berekenen van de hoogte van de algemene bijstandsuitkering als de belanghebbende medebewoners heeft. Hoofdregel is, dat het aantal medebewoners (kostendelers) bepalend is voor de hoogte van de algemene bijstandsuitkering. Daarop bestaan enkele uitzonderingen, onder meer voor medebewoners die op commerciële basis huren of kostganger zijn. Deze worden niet aangemerkt als kostendeler en worden voor de berekening van de algemene bijstand buiten beschouwing gelaten.

Voor personen die niet als 'kostendeler' kunnen worden aangemerkt omdat ze op commerciële basis een deel van de woning verhuren of een kostganger hebben, geldt dat de inkomsten uit (onder)huur of kostgangerschap in mindering worden gebracht op de algemene bijstandsuitkering van de verhuurder/kostgever (art. 33, vierde lid, PW). Het college dient daarover beleidsregels op te stellen.
Voorts was in de Wet werk en bijstand geregeld dat de gemeenteraad bij verordening kon bepalen, dat de algemene bijstandsuitkering kon worden verlaagd als de belanghebbende geen woning bewoonde of een woning waaraan geen woonkosten waren verbonden (art. 30 Wwb). De gemeenteraad heeft destijds van deze bevoegdheid gebruik gemaakt. Door de introductie van de 'kostendelersnorm' is de bepaling dat deze verlaging bij verordening kon worden vastgesteld, komen te vervallen. De bevoegdheid om de bijstand te verlagen is echter wel overeind gebleven, maar door de wetgever aan het college toegedeeld. Ook voor de bevoegdheid om bij verordening te bepalen dat de bijstandsnorm van 'schoolverlaters' kon worden verlaagd tijdens de eerste zes maanden na beëindiging van de school of studie, geldt dat deze is vervallen en is toegedeeld aan het college.
Middels deze beleidsregels geeft het college invulling aan de genoemde bevoegdheden.
Beleidsregels
Beleidsregel 5.1:
Onder een 'commerciële prijs', bedoeld in artikel 22a, vierde en vijfde lid, PW, verstaat het college:
• Als sprake is van kamerhuur: een bedrag per maand van € 300,- of hoger. Dit bedrag is een 'all-in'-bedrag, dus inclusief de kosten van gas, elektriciteit en water;
• Als sprake is van kostgangerschap: een bedrag van € 500,- of hoger.
De genoemde bedragen worden jaarlijks aangepast met het consumentenprijsindexcijfer dat door het CBS over het voorafgaande jaar heeft vastgesteld, ingaande 1 januari 2016. Aanpassing vindt plaats door afronding naar boven op hele euro's.
Toelichting: er zijn meerdere opties om het begrip 'commerciële prijs' te definiëren. Uit een oogpunt van uitvoerbaarheid en rechtszekerheid is gekozen voor de betreffende invulling van dit begrip. Voordeel daarvan is immers dat geen huisbezoek hoeft plaats te vinden om vast te stellen of er sprake is van commerciële huur/kostgangerschap. De genoemde bedragen kunnen worden aangemerkt als ondergrens van een commerciële prijs en zijn gebaseerd op normbedragen die door het NIBUD zijn vastgesteld. Middels jaarlijkse aanpassing met het consumentenprijsindexcijfer dat door het CBS wordt vastgesteld, volgen de genoemde grensbedragen de prijsontwikkelingen in Nederland.
Beleidsregel 5.2:
De belanghebbende dient, om het bestaan van een commerciële relatie als bedoeld in artikel 22a, vierde lid, PW aan te tonen, in ieder geval te voldoen aan de volgende voorwaarden:
• belanghebbende staat ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP) op het opgegeven adres;
• belanghebbende overlegt aan het college een door belanghebbende en (ver)huurder dan wel kostganger/kostgever ondertekende en gedateerde schriftelijke overeenkomst, waarin wordt verklaard welke periodieke betaling is verschuldigd of wordt verkregen;
• belanghebbende overlegt een dagafschrift van de meest recente betaling van huur/kostgeld per bank dan wel een ondertekende en gedagtekende kwitantie van contante betaling.

Toelichting: Op grond van artikel 22a, vijfde lid, PW kan het college van belanghebbende vragen om een schriftelijk bewijs van de huur of kostgangerschap alsmede de periodieke betalingsverplichting te overleggen. Gelet op de consequenties die verbonden zijn aan een commerciële huur/kostgangerschap maakt het college gebruik van deze bevoegdheid. Bij twijfel over het commerciële gehalte van de woonsituatie, kunnen aanvullend gegevens worden opgevraagd bij de belanghebbende.
Beleidsregel 5.3:
De algemene bijstand die de belanghebbende ontvangt wordt verlaagd met 10% van de norm voor gehuwden, bedoeld in artikel 21, onderdeel b, PW, per (onder)huurder/kostganger die een commerciële prijs verschuldigd is, met een maximum van 40% van die gehuwdennorm, tenzij er sprake is van een commercieel kamerverhuurbedrijf. In dat geval wordt de algemene bijstand in beginsel beëindigd. Deze beleidsregel is niet van toepassing op belanghebbenden die onder de werking van het overgangsrecht m.b.t. de artikelen 25, 26 en 30 Wet werk en bijstand vallen.
Toelichting: Het college kiest voor voortzetting van de regeling die door de gemeenteraad in de Toeslagenverordening was vastgelegd. Uit een oogpunt van uitvoerbaarheid en rechtszekerheid kiest het college daarom voor een forfaitaire verlaging per (commerciële) medebewoner. Opgemerkt moet worden dat onder een (onder)huurder of kostganger ook gehuwden worden verstaan, die samen commercieel huren of kostgeld betalen. De maximale verlaging van de bijstand bedraagt 40%. Aangetekend moet daarbij wel worden, dat de inwoning van 3 of meer commerciële medebewoners kan wijzen op het bestaan van een kamerverhuurbedrijf. In de regel zal in dat geval de bijstand dan ook worden beëindigd.
Deze beleidsregel vormt in wezen een voortzetting van het 'oude' beleid. Van belang is dat deze beleidsregel niet van toepassing is op belanghebbenden op wie het overgangsrecht Wet Maatregelen Wwb van toepassing is (ARTIKEL XVIII, Stbl. 2014, 502). Op hen blijft de regelgeving van de Wet werk en bijstand van toepassing tot 1 juli 2015, omdat daarin reeds is voorzien in een verlagingsregeling met dezelfde inhoud als de nieuwe regeling.
Beleidsregel 5.4:
De bijstandsnorm wordt bij ontbrekende woonkosten als bedoeld in artikel 27 PW op de volgende wijze verlaagd:
• de verlaging wegens het niet aanhouden van woonruimte of bij kortdurend verblijf in een crisisopvang bedraagt 10% van de norm voor gehuwden, bedoeld in artikel 21, onderdeel b, PW;
• de verlaging wegens het bewonen van een woonruimte waaraan voor de bewoner geen woonkosten verbonden zijn, bedraagt 20% van de norm voor gehuwden, bedoeld in artikel 21, onderdeel b, PW;
• de genoemde verlagingen gelden voor personen die 21 jaar of ouder zijn, maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd;
• deze beleidsregel is niet van toepassing op belanghebbenden die onder de werking van het overgangsrecht m.b.t. de artikelen 25, 27 en 30 Wet werk en bijstand vallen.
Toelichting: Het college kiest voor een forfaitaire verlaging conform de 'oude' Toeslagenverordening en beperkt zich tot de categorie belanghebbenden in de categorie 21 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd. In geval van gehuwden geldt deze beleidsregel slechts als beide partners binnen de genoemde leeftijdscategorie vallen. Voor jongeren geldt dat de norm aanzienlijk lager is vastgesteld en een verdere verlaging niet in de rede ligt. Voor AOW-ers geldt dat deze niet voor algemene bijstand in aanmerking komen. De verlaging i.v.m. ontbrekende woonkosten wordt evenzeer toegepast op personen, die zeer tijdelijk in een crisisopvang verblijven, zoals 'De Vluchtheuvel'. In dat geval wordt het hoofdverblijf niet verplaatst naar de crisisopvang. Betreft het een langer durend verblijf dan dient de norm te worden aangepast aan die van een 'inrichting', dan wel de kostendelersnorm, afhankelijk van de feitelijke situatie.
Van belang is dat deze beleidsregel niet van toepassing is op belanghebbenden op wie het overgangsrecht Wet Maatregelen Wwb van toepassing is. Op hen blijft de regelgeving van de Wet werk en bijstand van toepassing tot 1 juli 2015.
Beleidsregel 5.5:
Onder 'woonkosten' wordt voor de toepassing van Beleidsregel 5.4 het volgende verstaan kosten van huur of in geval van een eigen woning:
• hypotheekrente;
• onroerend zaakbelasting;
• opstalverzekering;
• onderhoudskosten woning (normbedrag);
• installatie voor centrale verwarming (normbedrag);
• lifinstallatie (normbedrag);
• kosten algemeen beheer en administratie (bij flatgebouwen en appartementen, normbedrag).

Toelichting: het begrip 'woonkosten' is niet in de PW gedefinieerd. Het is daarom aan het college om daaraan invulling te geven. Het begrip wordt op dezelfde wijze invulling gegeven als onder de Wet werk en bijstand. Het 'oude' beleid wordt dus gehandhaafd. De betreffende normbedragen worden jaarlijks vastgesteld door het Ministerie van I&M en overgenomen in het gemeentelijk beleid.
Beleidsregel 5.6:

- Voor de categorie 'schoolverlaters', bedoeld in artikel 28 PW, wordt geen verlaging op de bijstandsnorm toegepast.

Toelichting: met betrekking tot schoolverlaters had de gemeenteraad onder het regime van de Wet werk en bijstand de bevoegdheid om bij verordening te regelen dat een tijdelijke verlaging (maximaal 6 maanden) op de bijstandsnorm kon worden toegepast. De raad heeft van die bevoegdheid gebruik gemaakt, door te bepalen dat een verlaging van 10% diende te worden toegepast. Schoolverlaters werden verondersteld lagere bestaanskosten te hebben tijdens een korte periode na voltooiing van de studie. Deze veronderstelling bleek echter in veel gevallen niet juist (allerlei kosten moeten toch worden gemaakt). Bovendien was de correcte berekening van de verlaging ingewikkeld vanwege de samenloop met andere verlagingen. Mede gelet op het beperkte aantal schoolverlaters stelt het college voor de schoolverlaterskorting te laten vervallen.

Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels Woonkosten en schoolverlaters Participatiewet Hilversum 2015.

Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag na bekendmaking en werken terug tot en met 1 januari 2015.

Toelichting: met deze beleidsregels geeft het college invulling aan enkele aan hem toegekende bevoegdheden. Conform artikel 3:40 Algemene wet bestuursrecht (Awb) treden deze beleidsregels in werking de dag nadat ze zijn bekend gemaakt. Het college beschikt reeds vanaf 1 januari 2015 over de betreffende bevoegdheden. Door het verlenen van terugwerkende kracht wordt beoogd de beleidsregels ook toe te passen op aanvragen die op of na 1 januari 2015 zijn ingediend en waarop voor de datum bekendmaking nog niet is beslist, e.e.a. onverminderd de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name het rechtszekerheidsbeginsel en artikel 4:84 Awb (verplichting om af te wijken van het beleid in bijzondere omstandigheden).